

47.1. Σταμναγκάθι-Γενικές Πληροφορίες

47.1.1. Εισαγωγή

Το σταμναγκάθι είναι ένα είδος της οικογένειας των ραδικιών το οποίο ανήκει στο γένος (*Cichorium*) και στην οικογένεια των (*Compositae*). Είναι φυτό που αυτοφύεται την Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο, τις Κυκλάδες, και την Κρήτη, όπου αποτελεί τοπικό συστατικό διατροφής των κατοίκων. Συναντιέται στην Κύπρο, στην Ιταλία (Σικελία), τη Μάλτα και τη ΝΑ Τουρκία, επίσης στις εύκρατες περιοχές της Ευρώπης, της Ασίας και της Μεσογειακής Αφρικής. Ήταν γνωστό από την αρχαιότητα και χρησιμοποιείτο τόσο για διατροφή όσο και για τις φαρμακευτικές του ιδιότητες.

Η ονομασία προήλθε από τις λέξεις αγκάθι και στάμνα γιατί οι Κρητικοί το χρησιμοποιούσαν ως πώμα στις πήλινες στάμνες που φύλασσαν το νερό. Το πλούσιο σε αγκάθια υπέργειο μέρος του αλλά και η χοντρή πασσαλώδης ρίζα του αποτελούσαν θαυμάσιο πώμα που προφύλασσε το νερό μέσα στη στάμνα.

Το σταμναγκάθι, είναι πολυετές φυτό που φθάνει τα 20-40 εκατοστά. Είναι πολύκλαδο, με ακανθωτές διακλαδώσεις. Ακολουθεί τα εξής στάδια ανάπτυξης: α) βλάστηση του σπόρου με εμφάνιση δύο κοτυληδόνων. β) Ανάπτυξη των κανονικών φύλλων με τη μορφή δίσκου (ροζέτας). γ) Ανάπτυξη πράσινου αγκαθιού από το κέντρο της ροζέτας, που με την πάροδο του χρόνου καλύπτει το φύλλωμα και σταδιακά χάνει το πράσινο χρώμα του και γίνεται καφέ μπεζ. Σε αυτό το στάδιο δημιουργείται η άνθηση του φυτού, και ο σχηματισμός των κεφαλιών ή καρπιδίων, πάνω στο αγκάθι που το καθένα υπό κανονικές συνθήκες περιέχει 5 σπόρους.

47.1.2. Δείκτες Ωριμότητας:

Η ωριμότητα του σταμναγκαθιού βασίζεται στο μέγεθος και την ανάπτυξη των φύλλων που ποικίλλει ανάλογα με το είδος και την ποιότητα της ρίζας.

Άλλος δείκτης ο οποίος δεν είναι και τόσο ακριβής, γιατί επηρεάζεται από περιβαλλοντικούς και κλιματολογικούς παράγοντες, είναι ο χρόνος που μεσολαβεί από την σπορά μέχρι τη συγκομιδή του και προσδιορίζεται από 60 έως 150 ημέρες

47.1.3. Ποιοτικοί Δείκτες:

Οι ποιοτικοί δείκτες προσδιορίζονται από τα πιο κάτω:

- Τα σταμναγκάθια πρέπει να είναι καλά διαμορφωμένα σε σχήμα και μέγεθος, με επαρκή πυκνότητα των φύλλων τους.
- Τα σταμναγκάθια πρέπει επίσης να είναι σφικτά και σταθερά, το δε χρώμα τους ανοιχτό ή σκούρο πράσινο με φύλλωμα μέτριου ή δασύ κατσαρού.

***Τα παραπάνω κείμενα αποτελούν αποσπάσματα από το βιβλίο μας «Λαχανικά: Μακροχρόνια Συντήρηση, τα μυστικά».**